

Акт

лісопатологічного обстеження окремих насаджень філії «Столичний лісовий офіс»» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, що входять до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама» на території Київської області

05.03.2025

м.Київ

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист від 04.03.2025 № 4634/40.1.9-2025 та використовуючи інформацію щодо рішення Київської обласної ради від 22.06.2020 № 878-35-VII «Про оголошення нововиявлених територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території Київської області стосовно парку-пам'ятки пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама» та рішення Київської обласної ради VIII скликання від 24.12.2020 № 017-01-VIII (із змінами), та у зв'язку з біологією розвитку шкідників та хвороб лісу, уточненням об'ємів вибираємої маси, комісією в складі головного лісничого філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Вадима ГРИНЧІЯ, головного спеціаліста сектору природно – заповідної справи управління оцінки впливу на довкілля та природно – заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) Віталія СИРОВАТКИ, головного лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Валентина ГОЛИКА, начальника лісовпорядної партії комплексної лісовпорядної експедиції ВО «Укрдержліспроект» Володимира ЮСИПОВИЧА, інженера з охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони та захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Максима МІСЮНИ, лісничого Ірпінського лісництва Василя ПУСТОВОЙТА, головного спеціаліста відділу державного архітектурно-будівельного контролю Борщагівської сільської ради Бучанського району Романа КОВАЛЬЧУКА, інспектора відділу житлово-комунального господарства, благоустрою та транспорту Борщагівської сільської ради Ігора КОМАРЧУКА, проведене лісопатологічне обстеження окремих насаджень парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама» Ірпінського лісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Таксаційна характеристика станом на 01.01.2023 року насаджень парку-пам'ятки пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама» за результатами базового лісовпорядкування наступна:

Категорія захисності: ліси історико-культурного призначення

Квартал 54 виділ 1 площа виділу 3,7 га, склад – 10СЗК+ДЗ, вік - 89 років, висота - 28 м, діаметр – 40 см, бонітет - 1, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,53 запас деревини - 340 м3/га. Підлісок ЧРЗ, зімкнутість 0,30. Насадження ослаблено

кореневою губкою (*Heterobasidion annosum*) та виявлено групове пошкодження великим (*Tomicus piniperda*) та малим (*Tomicus minor* L.) сосновими лубоїдами.

Квартал 54 виділ 2 площа виділу 0,9 га, лісові культури, склад – 10СЗ, вік - 64 років, висота - 26 м, діаметр – 32 см, бонітет – 1А, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,61 запас деревини - 368 м³/га. Підріст 10КЛЯ, 20 років, висота – 6 м, 2,0 тис. шт/га. Виявлено групове та поодинокі пошкодження дерев сосни великим (*Tomicus piniperda*) та малим (*Tomicus minor* L.) сосновими лубоїдами.

Квартал 54 виділ 4 площа виділу 2,0 га, лісові культури, склад – 3СЗ3АКБ2ДЗ1КЛС1ВЗД+ЯЗ, вік - 74 років, висота - 26 м, діаметр – 36 см, бонітет – 1, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,56 запас деревини - 240 м³/га. Підріст 5АКБ2ЯЗЗДЗ, 15 років, висота – 4 м, 2,0 тис. шт/га. Виявлено групове та поодинокі пошкодження дерев сосни великим (*Tomicus piniperda*) та малим (*Tomicus minor* L.) сосновими лубоїдами.

Квартал 54 виділ 5 площа виділу 18,8 га, лісові культури, склад – 10СЗК, вік - 67 років, висота - 26 м, діаметр – 30 см, бонітет – 1А, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,70 запас деревини - 411 м³/га. Підріст 10АКБ, 10 років, висота – 3 м, 3,0 тис. шт./га. Насадження ослаблено кореневою губкою (*Heterobasidion annosum*) та виявлено групове пошкодження великим (*Tomicus piniperda*) та малим (*Tomicus minor* L.) сосновими лубоїдами.

Квартал 54 виділ 6 площа виділу 3,4 га, склад – 9АКБ1СЗ, вік - 67 років, висота - 25 м, діаметр – 26 см, бонітет – 1, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,70 запас деревини - 184 м³/га. Підлісок БЗЧ, зімкнутість 0,30. Виявлено поодинокі пошкодження дерев акації зеленою вузькотілою златкою (*Agrilus viridis*).

Квартал 54 виділ 7 площа виділу 0,8 га, лісові культури, склад – 10АКБ+СЗ+КЛЯ, вік - 59 років, висота - 23 м, діаметр – 28 см, бонітет – 1А, тип лісу - С2ГДС, повнота - 0,66 запас деревини - 184 м³/га. Виявлено поодинокі пошкодження дерев акації зеленою вузькотілою златкою (*Agrilus viridis*).

Квартал 54 виділ 8 площа виділу 2,8 га, лісові культури, склад – 10ДЗ+СЗ, вік - 64 років, висота - 25 м, діаметр – 26 см, бонітет – 1А, тип лісу - С2ГД, повнота - 0,62 запас деревини - 280 м³/га. Підріст 10ЯЗ, 15 років, висота – 4 м, 1,0 тис. шт./га. Встановлено поодинокі пошкодження окремих ослаблених дерев комплексом стовбурових шкідників: заболонником дубовим (*Scolytus intricatus*), златкою дубовою бронзовою (*Chrysobothris affinis*), двоплямистою дубовою вузькотілою златкою (*Agrilus biguttatus* F.).

Квартал 54 виділ 9 площа виділу 1,5 га, склад – 10АКБ+БП, вік - 59 років, висота - 26 м, діаметр – 28 см, бонітет – 1А, тип лісу - С2ГДС, повнота - 0,65 запас деревини - 205 м³/га. Підлісок БЗЧ, зімкнутість 0,30. Виявлено поодинокі пошкодження дерев акації зеленою вузькотілою златкою (*Agrilus viridis*).

Квартал 54 виділ 10 площа виділу 1,1 га, лісові культури, склад – 6СЗ2АКБ1ЧШ1ВЗД, вік - 67 років, висота - 25 м, діаметр – 30 см, бонітет – 1, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,50 запас деревини - 200 м³/га. Підріст 10АКБ, 10 років, висота – 4 м, 4,0 тис. шт./га. Підлісок БЗЧ, ЧРЗ зімкнутість 0,40. Виявлено групове та поодинокі пошкодження дерев сосни великим (*Tomicus piniperda*) та малим (*Tomicus minor* L.) сосновими лубоїдами.

Квартал 54 виділ 11 площа виділу 1,2 га, лісові культури, склад – 10СЗК, вік - 67 років, висота - 26 м, діаметр – 30 см, бонітет – 1А, тип лісу - В2ДС, повнота - 0,70 запас деревини - 411 м3/га. Підріст 10АКБ, 10 років, висота – 3 м, 3,0 тис. шт./га. Підлісок ЧРЗ, БЗЧ зімкнутість 0,40. Насадження ослаблено кореневою губкою (*Heterobasidion annosum*) та виявлено групове пошкодження великим (*Tomicus piniperda*) та малим (*Tomicus minor* L.) сосновими лубоїдами.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення санітарного стану є діяльність стовбурових шкідників та хвороб.

Соснові насадження в кварталі 54 у виділах у 1, 5 та 11, на загальній площі 23,7 га зростають в згасаючому осередку кореневої губки (*Heterobasidion annosum*). Патоген в насадженні досяг слабого ступеню розвитку хвороби та привів в комплексі з пошкодженням стовбуровими шкідниками насадження до середнього ступеня розладнання.

Загальне ослаблення насаджень кореневою губкою та значним рекреаційним навантаженням, призвело до пошкодженні їх стовбуровими шкідниками. Переважаючими видами стовбурових шкідників в соснових насадженнях є великий (*Tomicus piniperda*) та малий (*Tomicus minor* L.) соснові лубоїди, златки (*Phaenops cyanea*), та вусачі (*Monochamus galloprovincialis*).

Внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів стовбурових шкідників характеризуються наявністю «синяви» яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів.

Значна кількість дерев становлять підвищену загрозу для життя і здоров'я людей, оскільки вони уражені грибними хворобами, що спричиняють центральну серцевинну гниль стовбура та коріння. Дерев з значним гниттям, більш сприйнятливі до зламання гілок і стовбурів. Здатність гнилої деревини чинити опір зусиллям майже повністю втрачається. Щільність її знижується в 2-2,5 рази, водопоглинання і водопроникність підвищуються - такі дерева є аварійними.

В кварталі 54 виділ 8 де головною породою є дуб звичайний склад 10 ДЗ+СЗ встановлено, що в останні роки утворилась значна кількість сухостійних дерев дуба (V-VI категорія стану), які розташовані в насадженні поодинокі. Характерними стовбуровими шкідниками, що суттєво знижують рівень загальної стійкості деревостану, а далі призводять до всихання окремих ослаблених дерев у цьому насадженні є заболонник дубовий (*Scolytus intricatus*), златка дубова бронзова (*Chrysobothris affinis*), двоплямиста дубова вузькотіла златка (*Agrilus biguttatus* F.). Відбитки слідів їхнього живлення спостерігаються на корі та зовнішній поверхні стовбура. Виявлено також дерева сосни звичайної, що втратили свої захисні функції опору кілька місяців тому і перетворились на свіжі сухостої. Цьому сприяло заселення стовбурів та гілок сосни такими шкідниками як великий та малий соснові лубоїди, синя

соснова златка, короїд-стенограф, що підтверджується характерними пошкодженнями камбіального шару, лубу та заболоні.

Встановлено, що насадження акації білої (*Robinia pseudoacacia*) швидко втрачають захисні функції опору та корисні властивості лісового середовища. Це пов'язано першочергово з перестиглим віком цих насаджень.

Встановлено, що відмирання дерев акації білої в більшості випадків проходить через пошкодження зеленою вузькотілою златкою (*Agrilus viridis*).

Спостерігається накопичення старого сухостою і валіжника різних термінів давності, в тому числі і поточного року.

Наявність сухостійних дерев в насадженні об'єкту природно-заповідного фонду створює потенційну аварійно-небезпечну ситуацію для перебування населення в його межах і суттєво погіршує рекреаційно-оздоровчі функції насадження.

Всього обстежена площа по даній філії складає **36,2 га**.

За наслідками виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, та хвороб лісу згідно ст.ст. 37 та 38 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ № 756 від 26.10.2016 р. з урахуванням змін Постанови КМУ від 09.12.2020 р за №1224), відповідно до вимог Проекту організації території Парк-пам'ятки, Положення про Парк-пам'ятку, Охоронного зобов'язання комісія рекомендує призначити та провести на нижче зазначених ділянках лісу загальною площею **36,2 га** вибіркової санітарної рубки (ВСР) зокрема:

Ірпінське лісництво

- У кв. 54 вид. 1, на площі – 3,7 га, з інтенсивністю 3 м3/га.
- У кв. 54 вид. 2, на площі – 0,9 га, з інтенсивністю 4 м3/га.
- У кв. 54 вид. 4, на площі – 2,0 га, з інтенсивністю 13 м3/га.
- У кв. 54 вид. 5, на площі – 18,8 га, з інтенсивністю 50 м3/га.
- У кв. 54 вид. 6, на площі – 3,4 га, з інтенсивністю 1 м3/га.
- У кв. 54 вид. 7, на площі – 0,8 га, з інтенсивністю 13 м3/га.
- У кв. 54 вид. 8, на площі – 2,8 га, з інтенсивністю 13 м3/га.
- У кв. 54 вид. 9, на площі – 1,5 га, з інтенсивністю 9 м3/га.
- У кв. 54 вид. 10, на площі – 1,1 га, з інтенсивністю 15 м3/га.
- У кв. 54 вид. 11, на площі – 1,2 га, з інтенсивністю 14 м3/га.

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2,3,4,5,6,9,12,14,17,23,26 чинних Санітарних правил в лісах України, вимог Проекту організації Парка-пам'ятки, Положення про Парк-пам'ятку, Охоронного зобов'язання з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

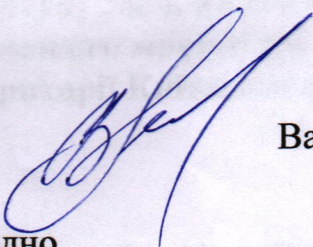
Оптимальний термін проведення ВСР – до кінця 2025 року.

Даним обстеженням виявлено осередки стовбурових шкідників в кварталі 54 виділ 1, 2, 4, 5, 10, 11 на загальній площі – 27,7 га.

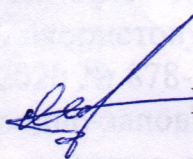
Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, а також рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Підписи членів комісії:

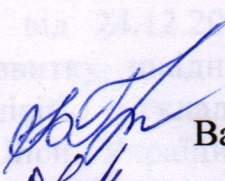
Головний лісничий
Філії «Столичний лісовий офіс»

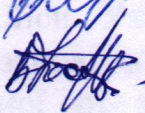
Вадим ГРИНЧІЙ

Головний спеціаліст сектору природно – заповідної справи управління оцінки впливу на довкілля та природно – заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації)
Головний лісопатолог ДСЛП «Київлісозахист»

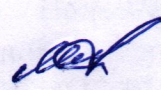
Віталій СИРОВАТКА

Начальник лісовпорядної партії комплексної лісовпорядної експедиції ВО «Укрдержліспроект»

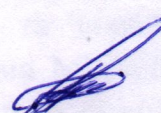
Валентин ГОЛИК

Володимир ЮСИПОВИЧ

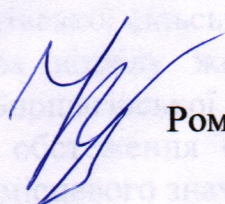
Інженер з охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони та захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Максим МІСЮНА

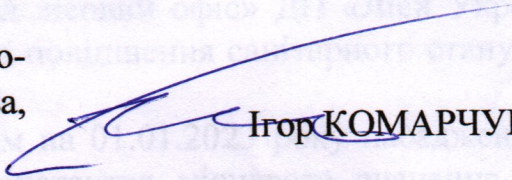
Лісничий Ірпінського лісництва

Василь ПУСТОВОЙТ

Головний спеціаліст відділу державного архітектурно-будівельного контролю Борщагівської сільської ради Бучанського району

Роман КОВАЛЬЧУК

Інспектор відділу житлово-комунального господарства, благоустрою та транспорту Борщагівської сільської ради Бучанського району

Ігор КОМАРЧУК